

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ
ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

МАТЕРІАЛИ

II Всеукраїнської науково-практичної конференції

**«ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ЕКОНОМІЦІ:
ВІД КОНКУРЕНЦІЇ ДО КООПЕРАЦІЇ»**

м. Хмельницький
24 жовтня 2024 р.

Міністерство освіти і науки України
Всеукраїнська центральна спілка споживчих товариств
Хмельницька облспоживспілка
Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут
Львівський торговельно-економічний університет
Полтавський університет економіки і торгівлі
Вінницький кооперативний інститут

МАТЕРІАЛИ

II Всеукраїнської науково-практичної конференції

**«ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ЕКОНОМІЦІ:
ВІД КОНКУРЕНЦІЇ ДО КООПЕРАЦІЇ»**

м. Хмельницький
24 жовтня 2024 р.

Рекомендовано до друку вченою радою Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту (протокол № 3 від 06 грудня 2024 р.)

Рецензенти:

МЕЛЬНИК Ірина, д.е.н., проф., завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Львівського торговельно-економічного університету.

МІЩУК Ігор, д.е.н., проф., проф. кафедри підприємництва, торгівлі та логістики Львівського торговельно-економічного університету.

ПЕЛИК Леся, д.т.н., проф., проф. кафедри товарознавства, митної справи та управління якістю Львівського торговельно-економічного університету.

Редакційна колегія: **ТЕЛЯЧИЙ Юрій** – голова, д.і.н., проф., президент Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту, голова Хмельницької обласної організації Національної спілки краєзнавців України; **ЗАМАЗІЙ Оксана** – заступник голови, д.е.н., проф., проректор з наукової роботи Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; **МАТВССВ Андрій** – к.і.н., доц., віце-президент Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; **ЛЯШУК Катерина** – к.е.н., директор Хмельницького кооперативного фахового коледжу Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; **ДЖЕРЕЛЕЙКО Світлана** – к.е.н., доц., декан факультету управління, підприємництва та права Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; **САПОТНИЦЬКА Наталія** – к.е.н., завідувач кафедри підприємництва, торгівлі, логістики та готельно-ресторанної справи Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; **ТЯГУНОВА Наталія** – к.е.н., проф., проф. кафедри підприємництва, торгівлі, логістики та готельно-ресторанної справи; **ТРИШКІНА Ніна** – к.е.н., доц., доц. кафедри підприємництва, торгівлі, логістики та готельно-ресторанної справи; **БУЗНИЦЬКА Ірина** – викладач Хмельницького кооперативного фахового коледжу Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; **КУЧЕРУК Надія** – ст. викладач кафедри підприємництва, торгівлі, логістики та готельно-ресторанної справи; **ГРИЩЕНКО Марія** – викладач кафедри підприємництва, торгівлі, логістики та готельно-ресторанної справи; **ТРОФИМЕНКО Катерина** – викладач кафедри підприємництва, торгівлі, логістики та готельно-ресторанної справи.

Т65 Трансформаційні процеси в економіці: від конкуренції до кооперації. *Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*, м. Хмельницький, 24 жовтня 2024 р. / редкол.: Ю.В. Телячий (гол.) та ін. Хмельницький : ХКТЕІ, 2024. 247 с.

За достовірність викладеної інформації відповідальність несуть автори статей

Збірник містить матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Трансформаційні процеси в економіці: від конкуренції до кооперації» з актуальних питань функціонування та розвитку сучасних економічних систем, інновації менеджменту, маркетингових технологій в сучасному бізнесі, фінансово-господарської діяльності та проблем оподаткування суб'єктів господарювання, розвитку підприємництва та торгівлі, інноваційних технологій у туристичному та готельно-ресторанному бізнесі, сучасного товарознавства, удосконалення правового забезпечення розвитку економіки та підприємництва, інновацій у бізнес-освіті та управлінні знаннями, розвитку кооперативного сектора економіки.

Для освітян, науково-педагогічних працівників, здобувачів освіти, підприємців, громадськості, усіх, хто цікавиться трансформаційними процесами в економіці.

Електронна версія збірника оприлюднюється на офіційній сторінці ХКТЕІ:

<http://www.xktei.km.ua/naukova-diialnist/naukovi-zahodi-vidannya-hktei/materiali-konferencij-hktei/>

<i>Сосян Максим, Прозорова Діана</i>	
КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ВІТЧИЗНЯНИХ КОМПАНІЙ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОСТВОЄННИЙ ПЕРІОД	163
<i>Сторожилова Уляна, Смелянська Яна</i>	
СТРАТЕГІЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА НА РИНКУ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ	165
<i>Трішкіна Ніна</i>	
РОЗВИТОК ДРОПШИПІНГУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	167
<i>Тягунова Наталія</i>	
RETAIL 4.0: ІМПАКТ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ТРЕНДІВ НА ТОРГІВЛЮ	169
<i>Челядінова Наталія, Дарієнко Галина</i>	
ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ КАДРОВИМИ ПРОЦЕСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	171
<i>Шарко Віталій, Спорих Надія</i>	
ЕЛЕКТРОННА КОМЕРЦІЯ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ	174
<i>Ясківець Олег</i>	
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЗА СУЧАСНИХ УМОВ	176

ПРАКТИКА І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ

<i>Антошкова Наталія</i>	
РЕСТОРАННИЙ СЕРВІС ОЧИМА СУЧАСНОГО СПОЖИВАЧА	179
<i>Грищенко Марія</i>	
ТЕНДЕНЦІЇ В ОНЛАЙН-БРОНЮВАННІ ТА МОБІЛЬНИХ ДОДАТКАХ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ	181
<i>Грищенко Марія, Азімов Нікіта</i>	
СЕЗОННІ ТА ТИМЧАСОВІ ЗАКЛАДИ: ЯК ПОПИТ НА ГАСТРОНОМІЧНІ ПОСЛУГИ ЗМІНЮЄТЬСЯ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ТУРИСТИЧНИХ СЕЗОНІВ	183
<i>Грищенко Марія, Мелконян Каріна</i>	
КУЛІНАРНІ КОНЦЕПЦІЇ У ГОТЕЛЯХ: ВІД ТРАДИЦІЙНОЇ КУХНІ ДО ГАСТРОНОМІЧНИХ ЕКСПЕРИМЕНТІВ	185
<i>Грищенко Марія, Цмикал Данило</i>	
БАР ТА ЛАУНДЖ У ГОТЕЛІ: СОЦІАЛЬНА РОЛЬ ЗАКЛАДУ В УПРАВЛІННІ ГОТЕЛЬНОЮ АТМОСФЕРОЮ	187
<i>Сапотницька Наталія, Стефанишина Катерина</i>	
ЛОГІСТИЧНІ ПРОЦЕСИ В РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ	189
<i>Сапотницька Наталія, Яворська Мар'яна</i>	
КЛАСИФІКАЦІЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ	191
<i>Ставська Юлія, Ярошинський Роман</i>	
ТЕХНОЛОГІЇ ПРОМОЦІЇ ЗАКЛАДУ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА: KEYС НЕМЕРЕЖЕВОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ	193
<i>Трішкіна Ніна, Хлонь Василь</i>	
ІННОВАЦІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	197

програмним забезпеченням). Усе це актуально особливо для великих роздрібних підприємств [3].

9. Автономна доставка. Безпілотні технології відкривають нову еру автономної логістики. DHL тестує безпілотні вантажівки на складах і в портах. Google запускає безпілотні автомобілі, щоб конкурувати з Amazon Prime. Багато роздрібних торговців наслідують приклад Amazon, UPS і Uber. Вони інвестують у дрони для доставки на невеликі дистанції. Однією з переваг є те, що рішення без водіїв не обмежені робочим часом. Вони також можуть компенсувати дефіцит кваліфікованих водіїв.

10. Доповнена реальність (AR) і віртуальна реальність (VR). Часто споживачі вагаються з покупкою онлайн, не розуміючи, як вибрані товари виглядатимуть у реальному житті. Використання доповненої реальності та віртуальної реальності у роздрібній торгівлі вирішує цю проблему для онлайн-покупців. Наприклад, роздрібний продавець окулярів Specsavers представив Frame Styler. Це інструмент доповненої реальності, який дозволяє клієнтам приміряти та вибрати окуляри. Компанія L'Oreal також вирішила скористатися AR-технологіями, щоб надати своїм клієнтам можливість побачити, як виглядатиме макіяж, зроблений за допомогою косметики цього бренду. Технології доповненої реальності та віртуальної реальності підвищують рівень залучення клієнтів. Набирають популярності віртуальні примірочні та віртуальні шоуруми. Вони забезпечують більш захоплюючий цифровий досвід, дозволяючи клієнтам переглядати 3D-зображення товарів замість звичайних 2D-картинок.[4]

Список використаних джерел

1. Вплив інноваційних технологій на розвиток торгівлі
<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/860>
2. Майбутнє роздрібної торгівлі. URL: <https://www.ustor.com.ua/>
3. Emarketer: Global Ecommerce 2020. Retrieved from:
<https://www.emarketer.com/content/global-ecommerce-2020>
4. Next-generation technologies and the future of trade. URL:
<https://voxeu.org/article/next-generation-technologies-and-future-trade>

УДК 656.2:331.108

Челядінова Наталія, к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та HR-технологій Українського державного університету залізничного транспорту

Дарієнко Галина, здобувачка вищої освіти за другим (магістерським) рівнем за освітньою програмою «Менеджмент організацій і адміністрування» Українського державного університету залізничного транспорту

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ КАДРОВИМИ ПРОЦЕСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Управління кадровими процесами на підприємствах залізничного транспорту відіграє провідну роль у забезпеченні ефективного функціонування даної галузі, оскільки залізничний транспорт є складною системою, яка вимагає висококваліфікованого персоналу для підтримання безпеки та своєчасності перевезень.

В умовах воєнного стану управління персоналом на підприємствах залізничного транспорту набуває додаткових викликів, що пов'язані з необхідністю адаптації до непередбачуваних ситуацій, підвищених ризиків і обмежених ресурсів. Основною особливістю

стає забезпечення безперервності транспортного процесу за умов підвищеної небезпеки для працівників, зокрема в зонах бойових дій або в регіонах, що піддаються регулярним обстрілам. Управління персоналом вимагає особливої уваги до питань безпеки працівників, включаючи їх евакуацію, організацію роботи в екстремальних умовах та підтримку психологічної стійкості. Крім того, зростає потреба в гнучкому підході до планування робочого часу, враховуючи можливі мобілізаційні процеси, відсутність працівників через військову службу або інші надзвичайні обставини. Також посилюється роль соціальної підтримки персоналу, оскільки багато працівників можуть стикатися з фінансовими та емоційними труднощами, що вимагає від підприємств додаткових заходів щодо підтримки та адаптації кадрів в кризових умовах [1].

Особливості управління кадровими процесами на підприємствах галузі обумовлені низкою факторів, таких як специфіка діяльності, висока відповідальність за безпеку руху, технологічна складність процесів та необхідність дотримання жорстких регламентів і стандартів. У зв'язку з цим управління кадрами у цій сфері має свої особливості, які суттєво впливають на загальну ефективність підприємств.

Однією з основних особливостей є необхідність забезпечення високого рівня професійної підготовки працівників. Робота на залізничному транспорті пов'язана з технічними аспектами, що вимагають ґрунтовних знань і навичок. Це стосується як безпосередньої експлуатації рухомого складу, так і обслуговування інфраструктури. Тому особливу увагу приділяють підбору, навчанні та постійному підвищенню кваліфікації персоналу. Підприємства залізничного транспорту активно співпрацюють з навчальними закладами, що спеціалізуються на підготовці фахівців у даній галузі, а також організовують внутрішні навчальні програми для працівників. Постійний професійний розвиток та перепідготовка є важливими умовами забезпечення безпеки та якості роботи на залізничному транспорті.

Другою важливою особливістю є високий рівень відповідальності, покладений на персонал, що працює на підприємствах залізничного транспорту. Безпека руху та життя пасажирів залежить від чіткої та злагодженої роботи кожного співробітника, що потребує особливих якостей, таких як дисциплінованість, уважність та стресостійкість. У зв'язку з цим процес відбору персоналу передбачає суворі вимоги до претендентів, включаючи медичні огляди та психологічні тести. Водночас управління кадровими процесами повинно забезпечити ефективну систему мотивації та підтримки, щоб працівники відчували високу відповідальність за результати своєї роботи і мали належні стимули для досягнення високих показників ефективності.

Ще однією особливістю є необхідність дотримання суворих нормативних вимог та стандартів, що регулюють діяльність залізничного транспорту. Це стосується як технічних регламентів щодо безпеки руху, так і питань організації праці, включаючи робочий графік та умови праці. Залізничні підприємства працюють за графіками, що передбачають цілодобову зайнятість персоналу, оскільки транспортний процес не зупиняється, і всі операції повинні виконуватися безперервно. Це вимагає від керівництва особливої уваги до планування робочого часу, забезпечення належних умов для відпочинку працівників та дотримання вимог трудового законодавства. Управління графіками роботи повинно бути гнучким та враховувати індивідуальні потреби працівників, при цьому забезпечуючи безперебійність технологічних процесів [2].

Особливу роль у кадрових процесах на залізничних підприємствах відіграє питання соціального захисту та забезпечення належного рівня мотивації працівників. Робота на залізничному транспорті, особливо у сфері технічного обслуговування та експлуатації рухомого складу, пов'язана з підвищеними ризиками для здоров'я та безпеки працівників. Тому система

управління кадрами має включати комплекс заходів, спрямованих на покращення умов праці, забезпечення відповідного соціального пакета, включаючи страхування, охорону праці та соціальні гарантії. Також важливим елементом є система матеріального стимулювання, яка включає як основні виплати, так і премії за високі показники роботи та дотримання стандартів безпеки.

Крім того, слід зазначити важливість забезпечення кадрової стабільності на підприємствах залізничного транспорту. Оскільки навчання та підготовка персоналу вимагає значних ресурсів, важливою задачею управління є утримання кваліфікованих працівників, що вже мають необхідні навички та досвід роботи. Для цього застосовуються різноманітні методи підвищення лояльності працівників, такі як створення комфортних умов для професійного та кар'єрного зростання, надання додаткових соціальних пільг та стимулів. Ефективна система управління людськими ресурсами сприяє формуванню стабільних колективів, що позитивно впливає на безперервність технологічних процесів та загальну ефективність підприємства.

Окремої уваги заслуговує впровадження інновацій у систему управління кадрами залізничних підприємств. Використання сучасних інформаційних технологій дозволяє значно покращити процеси підбору, навчання та моніторингу ефективності працівників. Інноваційні рішення в управлінні персоналом, такі як автоматизовані системи управління людськими ресурсами, дозволяють спростити кадрові процеси, підвищити оперативність прийняття рішень та зменшити адміністративне навантаження на менеджмент. Крім того, цифрові технології відкривають нові можливості для дистанційного навчання та підвищення кваліфікації персоналу, що є особливо актуальним в умовах швидкого розвитку технологій та необхідності постійного оновлення знань працівників [3].

Таким чином, особливості управління кадровими процесами на підприємствах залізничного транспорту обумовлені специфікою діяльності галузі та високими вимогами до професійної підготовки і дисципліни працівників. Забезпечення ефективного управління кадрами включає постійне підвищення кваліфікації персоналу, суворий контроль за дотриманням нормативних вимог, створення сприятливих умов праці та соціального захисту, а також впровадження інноваційних рішень для покращення управлінських процесів. Ефективне управління кадрами є необхідною умовою для забезпечення безперебійної роботи залізничного транспорту та підвищення його конкурентоспроможності на ринку транспортних послуг.

Список використаних джерел

1. Куделя В.І., Яковенко В. Г. Особливості управління персоналом в умовах воєнного стану. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2023. № 81-82. – С. 290-297.
2. Яковенко В.Г., Куделя В.І., Челядінова Н.Г. Розгляд доцільності формування сучасної кадрової політики підприємства в умовах зовнішніх викликів. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2024. № 85. С. 103-110.
3. Куделя В. І., Яковенко В. Г. Аудит персоналу як засіб забезпечення ефективності управлінської діяльності на підприємствах залізничного транспорту. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2024. № 86. С. 36-42.

УДК 338.009.12/334.012.34
Т65

МАТЕРІАЛИ

II Всеукраїнської науково-практичної конференції

ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ЕКОНОМІЦІ: ВІД КОНКУРЕНЦІЇ ДО КООПЕРАЦІЇ

(м. Хмельницький, 24 жовтня 2024 р.)

Електронне видання

Відповідальна за випуск:
Наталія САПОТНІЦЬКА

Т65 Трансформаційні процеси в економіці: від конкуренції до кооперації. *Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*, м. Хмельницький, 24 жовтня 2024 р. / редкол.: Ю.В. Телячий (гол.) та ін. Хмельницький : ХКТЕІ, 2024. 247 с.